

Haqqın, ədalətin, ləyaqətin zəfəri

8 Noyabr - Zəfər Günündə daha bir möhtəşəm tarix yaşadığımız. İlk dəfə olaraq Zəfər günü Azərbaycanın ərazi bütövlüyünün, dövlət suverenliyinin tam təmin olunmasının gətirdiyi sonsuz sevinc və qürur hissi ilə qeyd olundu. Azərbaycan Prezidenti, Ali Baş Komandan İlham Əliyev Zəfər paradını əzəli-əbədi yurdumuz olan Xankəndidə qəbul etdi. Müzəffər ordumuzun ayrı-ayrı qoşun birləşmələri Dövlət bayrağımızın və Şuşa şəhərinə sancılaraq Qələbəmizin rəmzinə çevrilmiş Zəfər bayrağımızın kölgəsində Xankəndinin mərkəzi meydanında qürurla irəlilədilər.

Bu, həmin meydandır ki, separatçılar bir vaxtlar öz kriminal dəstələri ilə orada qondarma hərbi mərasimlər keçirər, bizə gözdağı verirdilər. Həmin dövrlər o meydana Azərbaycan əsgərinin addım səslərinin eşidilməsi, üçrəngli, ayılı-uldüzü bayrağımızın dalğalanması bizim üçün böyük bir xəyal idi. Lakin bunun nə zaman sa gerçəkləşəcəyinə həтта ən bədbin anlarımızda da ümidimizi itirməzdik. O günləri görə biləcəyimiz qələbimizdə müəyyən tərəddüdlər olsa da, böyük inam da vardı. Tarixin hüddullarının bizim ömür qismətimizdən bəzən çox-çox geniş olduğunu nəzərə alaraq düşündük ki, bəlkə də həmin günləri görmək övladlarımızla, gələcək nəsillərə qismət olar. Şükür ki, bu günlərə şahidlik bizim də qismətimizdə varmış. 30 il ərzində yurd həsrətinin acısından, xalqımızın başına gətirilən müsibətlərin ağırlığından üroyimizə daman göz yaşlarımız sevinc göz yaşlarına çevrildi. Alqış bu tarixi yarıdanlara! Alqış Azərbaycan xalqını ən böyük arzusuna qovuşduran Ali Baş Komandana! Alqış böyük fədakarlıqla düşməni torpaqlarımızdan qovan, separatçıların yuvasını dağıdan, Şuşada, Xankəndidə bayrağımızı ucaldan qəhrəman əsgər və zabitlərimizə!

Əsrlərin qələbəsi

Bütün bunlar Ümummilli Lider Heydər Əliyevin müəyyən etdiyi strateji inkişaf kursuna sadıqlıqla Azərbaycanı ən qüdrətli çağlarına yetirmiş Prezident İlham Əliyevin tariximizdə yaratdığı misilsiz başlanğıcıdır. Azərbaycan 44 günlük müharibədə qazanılmış 8 Noyabr Zəfəri və ardınca 2023-cü ilin 19-20 sentyabrında həyata keçirilən 23 saatlıq antiterror tədbiri nəticəsində separatçılar üzərində qazanın qələbə ilə yeni bir dövrə daxil oldu. Bu mənada Azərbaycan Ordusunun qazandığı Zəfər bir neçə ilin, on ilin deyil, əsrlərin zəfəridir.

Azərbaycan tarixboyu çox ağırlı acılı yol keçib. Yerləşdiyimiz geostrateji ərazi, zəngin təbii sərvətlərimiz zaman-zaman kimlərsinə iştahasını çəkib. Əsrlərboyu öz taleyimizin sahibi olmamış, müqəddəratımıza başqaları qərar verib, başımız üzərindən sonradan taleyimizin bəlasına çevriləcək mürəkkəb oyunlar aparılıb. Torpaqlarımız bölünüb, yağmalanıb, sərvətlərimiz qarət olunub. Bu Vətənin zənginliyinə göz dikən hər kəs Azərbaycandan nə isə qoparmağı fürsət bilib. Tarixi torpaqlarımızda Ermənistan dövləti qurulub, əzəli-əbədi yurdlarımız sərhədlərin o üzündə əsir qalıb. Torpağın köksündəki tarixi izlərimiz, milli nişanələrimiz - toponimlərimiz dəyişdirilərək özgələsdirilib, maddi-mədəniyyət abidələrimiz vandallizmə məruz qalıb, milli yaddaş saxtalaşdırılıb. Əsrlər ərzində hər kəs də bunu sanki normal bir reallıq kimi qəbul edib. Çünki belə bir acı realılıqla barışmaqdan başqa əlacımız olmayıb. Başqalarının bu qərarlarına, qəsbkarlıqlarına qarşı çıxmaq haqqımız tanınmayıb.

Ötən əsrin 80-ci illərinin sonlarına doğru erməni separatçılarının Qarabağda baş qaldırması, dünyanın hər yerindən axın-axın erməni terrorçularının, kriminal ünsürlərin gəlib bu bölgədə yuva qurması, soydaşlarımızın Ermənistan ərazisindəki dədə-baba yurdlarından qovulması da bu reallığın davamı idi. Ümummilli Lider Heydər Əliyevin keçmiş ittifaq rəh-

bərliyindəki yüksək vəzifəsindən uzaqlaşdırılmasını, proseslərə təsir imkanlarının məhdudlaşdırılmasını imkan bilib Azərbaycana qarşı yeni işğal planlarını işə salan ermənilər də, onların havadarları da düşünürdülər ki, bu, yurddan növbəti dəfə yeni ərazilər qoparmaq üçün fürsətdir. İlk mərhələdə buna nail oldular da.

Ötən əsrin 80-ci illərinin sonlarında və müstəqilliyin ilk illərində Azərbaycana rəhbərlik edən səriştəsiz şəxslərin qətiyyətsizliyindən, ölkədəki xaosdan, hakimiyyət davalarından yararlanaraq Qarabağı, eləcə də ətraf rayonları işğal edəndən sonra erməni separatçıların planlarına görə məqsəd status-kvonu bir neçə on il ərzində qoruyub, zamanla işğal faktını unudurmaq idi. Necə ki indiki Ermənistan Respublikasının yerləşdiyi tarixi torpaqlarımızla bağlı bunu edibmişdilər. Amma 1993-cü ildə Ümummilli Lider Heydər Əliyevin xalqın təkidli tələbi ilə hakimiyyət rəhbərliyinə qayıdıb onların bu planını pozdu. Ümummilli Lider Heydər Əliyev Azərbaycanı çətin sınaqlardan çıxarıb indi yaşadığımız gələcəyə hazırlamağa başladı. Qarabağ probleminin bir an da olsun diqqətdən kənar qalmasına yol vermədi. Ölkəmizdə demokratik, hüquqi dövlət quruculuğu, sosial-iqtisadi inkişaf tədbirləri ilə paralel bu tələyüklü məsələni də daim gündəmdə saxladı.

Möhkəm təməllər üzərində güclü dövlət

Ölkəmizin gələcəyi ilə bağlı böyük arzuların reallaşması üçün bu böyük dövlət ədalətli və hər cəhətdən gücləndirəndi, dünyada tanındığı Azərbaycanın taleyini İlham Əliyevə etibar etdi. Prezident İlham Əliyev də Ümummilli Liderin formalaşdırdığı möhkəm təməllər üzərində güclü bir dövlət formalaşdırdı. Sosial-iqtisadi nailiyyətlərinə, qlobal nüfuzuna görə Azərbaycanı regionun lider ölkəsinə çevirdi. Təşəbbüskarı və iştirakçısı olduğu qlobal enerji-kommunikasiya layihələrinin uğurları sayəsində Azərbaycanın beynəlxalq önəmi artdı. Dünyada səsiz-sözümüz eşidildi.

Azərbaycan Prezidenti bütün dünyada Qarabağ münaqişəsi ilə bağlı aydın təsəvvür formalaşdırmağa nail oldu. Xalqımızın torpaqlarımızın azadlığı uğrunda apardığı mübarizəsinin haqq işi olduğunu, tarixi ədalətə, beynəlxalq hüquqa əsaslandığını sübuta yetirdi. Azərbaycanın bu prinsiplərin mövqeyini ali tribunalardan dünya ictimaiyyətinin diqqətinə çatdırdı. Ölkəmizə qarşı gələcəkdə hər hansı ittiham əsas verməmək üçün sülh danışıqlarına sona qədər sadıq qaldı. Lakin illər keçdikcə sülhə ümidlər tükənirdi. Yalnız münaqişənin hərbdən başqa heç bir yolunun qalmadığını bütün dünya görüb əmin olandan sonra 30 ilin münaqişəsini cəmi 44 günün içində yoluna qoydu. Bu qədər qısa müddət ərzində düşmənin bütün ordusunu məhv etdi, "dəmir yumruğu"un tutarlı zərbəsi ilə işğalçıların dizini yerə gətirdi. Azərbaycanın ərazi bütövlüyünə, dövlət suverenliyinə aparan strateji yol Vətən müharibəsindəki qələbəmizdən sonra da addım-addım, planlı şəkildə davam etdirildi. Zamanı çatanda separatçıların Xankəndidəki yuvalarının dağıdılmasına cəmi 23 saat gərək oldu. Azərbaycan həyata keçirdiyi 23 saatlıq antiterror əməliyyatı ilə separatçıların ömrünə

son qoydu. Onların başbirlənləri törətdikləri bəşəri cinayətlərə görə ədalət mühakiməsi qarşısında cavab vermək üçün qandallanaraq Bakıya gətirildilər. Beləliklə, ədalət zəfər çaldı.

Yeni reallıq

Azərbaycan yaratdığı yeni reallıqla göstərdi ki, ölkəmiz regionda sülhün, təhlükəsizliyin, dayanıqlı inkişafın əsas təminatçısıdır. Respublikanı belə bir reallığa yetirməkdən ötrü Prezident İlham Əliyev Ümummilli Liderin ordu quruculuğu siyasətini əzmlə davam etdirərək güclü ordu qurdu və bu siyasət hazırda da davam etdirilməkdədir. Silahlı Qüvvələrimiz həm təchizatına, həm əsgər və zabitlərimizin döyüş ruhuna görə dünyanın ən qüdrətli orduları sırasında qərarlaşıb. Azərbaycan Prezidenti torpaqlarımızın azadlığı uğrunda göz qırpmadan ölümlə hazır olan, 44 günlük Vətən savaşına qədər Ali Baş Komandan hər an əmr gözləyən vətənpərvər, cəsur bir nəsil yetişdirdi. Qeyrət qalamız olan Şuşanı bu nəslin təmsilçiləri qayalardan kəndirib dırmanaraq, yüngül silahlarla düşmənin tankının, topunun üzərinə ataraq azad etdilər. Bu igidlərimiz Xankəndidə Azərbaycan bayrağını ucaldılar. Düşməni də, işğal faktının unudulması üçün illərlə onlara dəstək vermiş havadarları da gördülər ki, Azərbaycan xalqına yurd itkisini unudurmaq mümkün deyil. Ermənistan-Azərbaycan münaqişəsinin nişanlanması ilə məşğul olmuş vasitəçilər faktiki olaraq vəziyyəti dondurmağa çalışırdılar, hesab edirdilər ki, Azərbaycan xalqı bu vəziyyətlə barışacaq. Mənasız danışıqlarla illəri hədəf verərək, mövcud status-kvonu qorumaqdan ötrü min bir fənd işlətməyə çalışırdılar. Düşünürdülər ki, nə Azərbaycan xalqı əsrlər əvvəlki əlacsız, başqalarının əsarətində olan asılı xalqdır, nə də Azərbaycan dövləti əsrlər əvvəlki Azərbaycandır.

Xankəndidəki paradın çıxışı zamanı Ali Baş Komandan bildirdi ki, Azərbaycan son 20 il ərzində bu günə doğru gedirdi. Hazırlıq işləri aparılır, beynəlxalq hüquq müstəvisində Azərbaycanın mövqeləri möhkəmləndirilib: "Siyasi müstəvidə apardığımız uğurlu fəaliyyət nəticəsində bütün dünya artıq bilməyə başlamışdır ki, haqlı tərəf bizik. İqtisadi sahədə apardığımız islahatlar imkan verdi ki, müstəqil iqtisadiyyat quraq, heç kimdən asılı olmağa, öz həyatımızı özümüz quraq. Güclü siyasi iradə imkan verdi ki, müstəqil xarici siyasət aparaq, daxili siyasət aparaq, imkan verməyək kimsə bizim işimizə müdaxilə etsin. Halbuki belə cəhdlər tarixdə çox olmuşdur. Dövlətimizi, milli ləyaqətimizi, həyat tərzimizi, ənənələrimizi qorumuşuq ki, heç kim bizim işlərimizə burnunu soxmasın".

Ermənistan və havadarlarına daha bir dərs

Azərbaycan dövləti ərazi bütövlüyümüzü bərpa edib Xankəndidə dövlət bayrağımızı ucaltmaqla Ermənistan və onun xaricdəki havadarlarına daha bir dərs verdi. Onlar Vətən

müharibəsindəki Qələbəmizdən sonra yeni status-kvonun qorunub saxlanmasında maraqlı idilər. Hesab edirdilər ki, dinc əhalini girovluqda saxlayan "artsax"ın hərbi-xunta rejimi yenə öz mövcudluğunu davam etdirə biləcək. Azərbaycanın təhlükəsizliyini təhdid altında saxlayacaq və biz hansısa təzyiqlərdən qorxaraq buna göz yumacağıq. Onlar bu ehtimalı reallaşdırmaq üçün dövlətimizə, dövlət rəhbərimizə qarşı təzyiq və təhdidləri müxtəlif istiqamətlərdən həyata keçirirdilər. Əfsuslar olsun ki, Avropa İttifaqı, ABŞ, Fransa və digər bu kimi ölkələr 30 illik işğal dövründəki mövqelərinə "sadiq" qalaraq Azərbaycana qarşı ikili standartları yenə davam etdirirdilər. 30 il ərzində heç bir ciddi nəticə ortaya qoya bilməyəndən sonra ömrünü çoxdan başa vurmuş Minsk qrupunun yenidən dirildilməsinə uğursuz cəhdlər göstərirdi. Qərbin guya ermənilərin Azərbaycanda yaşaya bilməyəcəyi və buna görə də ayrılmasının zərurliyini ehtiva edən hüquqi proseduru işə salması məqsədilə müəyyən hazırlıqlar aparılırdı. Dövlətimizə qarşı cirkın kampaniyalar, BMT, Avropa Parlamenti, Avropa Şurası kimi beynəlxalq mexanizmlərin potensialından yararlanmaq cəhdləri, sanksiya hədələri ara vermirdi. Bununla çalışırdılar ki, Azərbaycan Prezidentini gələcək planlarından çəkirsinslər, Azərbaycanın öz ərazisi üzərində tam suverenliyini bərpa etməsinə imkan verməsinslər, dövlətimiz 2020-ci ilin nəticələri ilə məhdudlaşmaq məcburiyyətində qalsın.

Amma Prezident İlham Əliyev Azərbaycan xalqını zəfərdən zəfərə aparan addımları ilə ermənilərə də, onların təəssübkeşlərinə də sübut etdi ki, tarixin ən qüdrətli Azərbaycanını, bu dövlətin rəhbərini heç bir təzyiq-təhdidlə müstəqil mövqeyindən çəkindirmək, milli maraqlardan geri addım atmasına zərrə qədər də nail olmaq mümkün deyil.

Müzəffər Ali Baş Komandanın qətiyyəti, əsgər və zabitlərimizin qəhrəmanlığı, xalqımızın milli birliyi və əzmkarlığı sayəsində Azərbaycan ilk dəfə olaraq itirilmiş torpaqlarını geri ala bildi, böyük güclərin 200 ildən bəri regionda həyata keçirdikləri erməni layihəsini iflasa uğrattı. Azərbaycanın bu Zəfəri ilə regionda yeni bir reallıq yaratdı. Bu reallıq qəsbkarlığı, separatizmi, məkrli hiylələri kənara qoyub qarşılıqlı inkişaf marağında olan bütün bölgə dövlətləri üçün yeni imkandır. Yaşadığımız coğrafiyanı tərəqqi, inkişaf meydanına çevirmək üçün böyük bir fürsətdir. Cənubi Qafqazın geostrateji mövqeyindən müasir dünyanın yeni çağırışlarına uyğun yararlanmaq, kommunikasiya imkanlarından birgə faydalanmaq üçün son dərəcə əlverişli mühitdir.

Azərbaycan Prezidenti Xankəndidə keçirilən paradın çıxışında düşməne önəmli xəbərdarlıq mesajı da verdi: "Ermənistan rəhbərliyi əgər revanşist fikirlərlə yaşayarsa, Ermənistanın arxasında dayanan manipulyasiyaya öyrəşmiş ölkələr əgər yenə də Azərbaycan üçün hansısa məkrli plan qurarsa, o, bugünkü paradı bir nəzər yetirsin. Bilsin ki, burada min-

dən çox igidimiz düzülübdir və bizim 100 mindən çox onlar kimi igidlərimiz var və heç bir qüvvə bizi təhdid edə bilməz. Biz istənilən müstəvidə döyüşə hazırıq, siyasi, lazım olarsa, hərbi meydana bunu göstərmişik. XXI əsrdə heç bir ordu bizim qədər peşəkarlıq, fədakarlıq göstərməmişdir. Heç bir xalq öz doğma torpağını bu qədər əziz tutub uğrunda ölümlənməyə hazır olmamışdır. Bunu biz hamımız yaxşı bilirik, bunu dünya da bilsin".

Bölgəyə ədalət və inkişaf gətirən Lider

Azərbaycan müharibəni də xalqımıza xas ləyaqətlə apardı. Dövlətimizin sosial-iqtisadi gücü, maliyyə imkanları, xarici tərəfdaşlarla qarşılıqlı güvən və etibara əsaslanan münasibətləri hesabına alınmış innovativ silahlarla XXI əsrin müharibəsini etdi. Həm 44 günlük Vətən müharibəsində, həm antiterror tədbirləri zamanı aparılmış hərbi əməliyyatlarda düşmənin heç bir mülki obyektinə hədəfə alınmadı. Yalnız legitim hərbi hədəflər sıradan çıxarıldı. Qarşı tərəfdə mülki əhaliyə heç bir xəterə toxunmadı. Ermənilərin Birinci Qarabağ müharibəsi zamanı Azərbaycanlılara qarşı törətdikləri soyqırım cinayətlərinin qisası yalnız hərbi meydanında alındı. Xankəndidə separatçı rejimin mövcud olduğu bir neçə ayda da Laçın yolunda erməniasilli mülki əhalinin Azərbaycanın sərhəd-buraxılış məntəqəsində yoxlamadan keçərək səərbəst gediş-gəlişinə şərait yaradıldı. Dövlətimizin bu məsələlərdə nüməyisi etdirdiyi mövqə, dünyaya örnək olan humanizmi, insanpərvərliyi o qədər aydındır ki, Ermənistanın beynəlxalq aləmdəki təəssübkeşləri deməyə söz belə tapa bilmirlər.

"Əgər Ermənistan rəhbərliyi və onun arxasında o vaxt və bu gün duran bəzi xarici qüvvələr mənim sözlərimə qulaq assaydılar, İkinci Qarabağ müharibəsinə ehtiyac qalmazdı. Mən dəfələrlə deyirdim, Ermənistan rəhbərliyinə müraciət edərək deyirdim ki, əgər siz bizim torpaqlarından çıxmasanız, döyüş meydanında bizimlə üz-üzə gələcəksiniz və sizin arxanızda kim istəyirsə dursun, bu, bizi haqq yolumuzdan döndərə bilməz. 44 günlük Vətən müharibəsi bunu bir daha göstərdi", - Azərbaycan Prezidenti Xankəndidəki çıxışı zamanı bildirdi.

Cənubi Qafqaz bölgəsində illərlə başqalarının əlbuynuğu rolunu oynamağa razılışmış ermənilər ümid etməyə dəyər ki, nəhayət, öz yanlışlarından nəticə çıxaracaqlar. Qoşulara qarşı düşmən münasibəti, kin-küdurəti, separatizm cəhdlərini, işğal arzuvarlarını kənara qoyub sivil həyat tərzində yaşamağı öyrənəcəklər. Anlayacaqlar ki, Cənubi Qafqazın gələcəyində xoşbəxt həyata qovuşmaları üçün onların da nicatı məhz Azərbaycanda, bölgəyə inkişaf, rifah gətirən dövlətimizin başçısı, Prezident İlham Əliyevin yürütdüyü siyasətdədir.

İradə ƏLİYEVA,
"Azərbaycan"